

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/147892,90-rocznica-urodzin-Kazimierza-Switonia.html>
03.05.2024, 15:38

90. rocznica urodzin Kazimierza Świtonia

4 sierpnia 1931 r. w Katowicach urodził się założyciel Wolnych Związków Zawodowych w PRL, znany działacz opozycji demokratycznej i śląsko-dąbrowskiej „Solidarności”, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W działalność opozycyjną zaangażował się w maju 1977 r., przyłączając się do głódówki protestacyjnej zorganizowanej przez Komitet Obrony Robotników w kościele św. Marcina w Warszawie w obronie robotników przetrzymywanych w więzieniach i aresztowanych działaczy KOR. Był następnie aktywnym uczestnikiem Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. W sierpniu 1977 r. założył w swoim mieszkaniu czwarty w kraju Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ROPCiO. W lutym 1978 r. utworzył pierwszy w Polsce Komitet Wolnych Związków Zawodowych. Za działalność opozycyjną wielokrotnie represjonowany, m.in. 2 marca 1979 r. skazany na 1 rok więzienia, następnie warunkowo zwolniony. Od września 1980 r. zaangażował się w działalność NSZZ „Solidarność”. Był m.in. sekretarzem Zarządu MKZ Katowice, delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. W stanie wojennym internowany. Aktywnie uczestniczył w demonstracjach rocznicowych pod krzyżem przy kopalni „Wujek” w Katowicach. W lutym 1988 r. został wybrany na wiceprzewodniczącego Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Od lutego 1989 r. ponownie znalazł się w składzie RKW. W marcu 1988 r. był jednym z założycieli Komitetu Budowy Pomnika Górników

Kazimierz Świtonia. Mat. Archiwum IPN

11 września 2009 r. odsłonięto tablicę upamiętniającą założenie pierwszych w PRL Wolnych Związków Zawodowych w lutym 1978 r. w Katowicach. Na zdjęciu Kazimierz Świtonia. Fot. IPN

Poległych 16 XII 1981 r. W sierpniu 1988 r. uczestniczył w strajkach górniczych. W latach 1989–1991 przewodniczył Społecznemu Komitetowi Budowy Pomnika ku Czci Górników KWK „Wujek” w Katowicach Poległych 16 XII 1981 r.

W wolnej Polsce aktywnie uczestniczył w życiu społecznym i politycznym, m.in. w latach 1991–1993 był posłem na Sejm.

W 1990 r. prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski uhonorował go Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności w 2016 r.

Zmarł 4 grudnia 2014 r.

Zapraszamy do obejrzenia filmu dokumentalnego „Pierwszy ze Śląska” (2008). Film dokumentalny przedstawia sylwetkę Kazimierza Świtonia, założyciela Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska. Dedykowany Pani Dorocie Świtoń, która przez lata wspierała swojego męża w działalności opozycyjnej. Scenariusz i realizacja: Jędrzej Lipski, Piotr Mielech. Muzyka: Piotr Surmacz. Producent wykonawczy ML Produkcja 2008 na zlecenie IPN Oddział w Katowicach.

Polecamy portal Archiwum IPN poświęcony Kazimierzowi Świtoniowi, współtwórcy Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska

<https://wzz.ipn.gov.pl/wzz/biogramy/1789,Kazimierz-Switon.html>

Wystawa na temat Wolnych Związków Zawodowych. Mat IPN.

Wystawa na temat Wolnych Związków Zawodowych. Mat IPN.

Wystawa na temat Wolnych Związków Zawodowych. Mat IPN.

11 września 2009 r. odsłonięto [tablicę upamiętniającą założenie pierwszych w PRL Wolnych Związków Zawodowych](#) w lutym 1978 r. w Katowicach.

W 90. rocznicę urodzin Kazimierza Świtonia przedstawiciele katowickiego oddziału IPN oraz Stowarzyszenia Pokolenie złożyli kwiaty na grobie opozycjonisty oraz zapalili znicz pod tablicą upamiętniającą założenie pierwszych w PRL Wolnych Związków Zawodowych w lutym 1978 r. w Katowicach.

Upamiętnienie 90. rocznicy urodzin Kazimierza Świtonia w Katowicach.

Upamiętnienie 90. rocznicy urodzin Kazimierza Świtonia w Katowicach.

Upamiętnienie 90. rocznicy urodzin Kazimierza Świtonia w Katowicach.

Upamiętnienie 90. rocznicy urodzin Kazimierza Świtonia w Katowicach.